

METODYKA NAUCZANIA – SPIS LEKTUR

STUDIA LICENCJACKIE (I STOPIEŃ) – **OBOWIĄZUJE W 2012/13 DLA II ORAZ III ROKU, W 2013/14 – DLA III ROKU.**

Student jest zobowiązany do lektury obowiązkowej w całości i pięciu wybranych pozycji spośród lektur uzupełniających.

Lektura obowiązkowa

Podstawa programowa, www.men.gov.pl oraz www.cke.edu.pl, aktualne podręczniki.

Arends Richard I., *Uczymy się nauczać*, przeł. K. Kruszewski, Warszawa 1994 [rozdz. VII *Kontrola i ocena*, rozdz. IX *Nauczanie pojęć*].

Bernacka Danuta, *Od słowa do działania. Przegląd współczesnych metod kształcenia*, Warszawa 2001.

Bortnowski Stanisław, *O osobowości i wzorcu polonisty*, w: *Przewodnik po sztuce uczenia literatury*, Warszawa 2005.

Chrzęstowska Bożena, *Uczeń odbiorca*, w: *Lektura i poetyka*, Warszawa 1987; *Opis lekcji*, „Polonistyka” 2003, nr 9; *Przedmiot, podmiot i proces. Szkice z metodyki kształtowania polonistycznego*, wybór i oprac. M. Kwiatkowska-Ratajczak, W. Wantuch, Poznań 2009 [Program nauczania wykładnią koncepcji pedagogicznej, Autor – dzieło – poetyka. Problemy interpretacji w szkole].

Dyduch Barbara, *Modele odbioru przekazu wizualnego w edukacji polonistycznej*, w: *Z uczniem pośrodku. Podmiotowa dydaktyka literatury, języka, kultury*, pod red. Z. Budrewicz, M. Jędrychowskiej, Kraków 1999.

Dyduchowa Anna, Dyduch Barbara, Jędrychowska Maria, *W stronę kompetencji. Zadania języka polskiego w szkole podstawowej*, w: *Kompetencje szkolnego polonisty*, t. I, pod red. B. Chrzęstowskiej, Warszawa 1995.

Kłakówna Zofia Agnieszka, Wiatr Krzysztof, *Nowa sztuka pisania. Podręcznik do języka polskiego dla klas 4-6 szkoły podstawowej*, Kraków 2005 oraz Zofia Agnieszka Kłakówna, Steczko Iwona, Wiatr Krzysztof, *Sztuka pisania. Klasy 1-3 gimnazjum*, Kraków 2003.

Niemierko Bolesław, *Między oceną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, Warszawa 1997 [*Cele nauczania, Planowanie nauczania, Ewaluacja analityczna, Ewaluacja holistyczna*].

Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim. Podręcznik do ćwiczeń z metodyki języka polskiego, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2000 [Barbara Myrdzik, *Modele lekcji – struktura i transformacje*; Małgorzata Latoch-Zielińska, *Cel i temat lekcji. O sposobach formułowania podstawowych elementów lekcji kształcenia kulturalno-literackiego*; Wioletta Kozak, Małgorzata Latoch-Zielińska, *Wstęp do ewaluacji*].

Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, pod red. K. Kruszewskiego, Warszawa 2004 [Andrzej Janowski, *Zbieranie i wykorzystywanie informacji o uczniu i klasie*, Krzysztof Kruszewski, *Najpotrzebniejsze zasady dydaktyczne*].

Uryga Zenon, *Wymiary przedmiotu*, w: *Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego*, Warszawa-Kraków 1996.

Lektura uzupełniająca

Biernacka Anna, *Szkoła i polonistyka w społeczeństwie informacyjnym*, w: *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.

Bortnowski Stanisław, *Podsumowanie, czyli różne gry z „Kamykiem” Herberta*, w: *Jak uczyć poezji*, Warszawa 1991.

Bortnowski Stanisław, *Zachęta do „Scenariuszy półwariackich” i przestroga przed nimi*, w: *Scenariusze półwariackie, czyli poezja współczesna w szkole*, Warszawa 1997.

Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2005 [Maria Madejowa, *Ocenianie prac pisemnych*, Patrycja Huget, *Specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia i dysortografia*; Anna Biernacka, *Fascynacje czytelnice*].

Doug Buehl, *Strategie aktywnego nauczania, czyli jak efektywnie nauczać i skutecznie uczyć się*, przeł. B. Piątek, Kraków 2004.

Drogi i ścieżki polonistyki gimnazjalnej, red. Z. Urygi, Z. Budrewicz, Kraków 2001.

Dziedzic Anna, Pichalska Janina, Świdowska Elżbieta, *Drama na lekcjach języka polskiego*, Warszawa 1992.

Fisher Robert, *Uczymy jak myśleć*, przeł. K. Kruszewski, Warszawa 1999.

Gis Anita, *Komunikacja językowa w szkole*, w: *Konteksty polonistycznej edukacji*, pod red. M. Kwiatkowskiej - Ratajczak, S. Wysłouch, Poznań 1998; *Kilka uwag o komunikacji językowej w świetle uczniowskich recenzji uczniowskich prac pisemnych*, w: *Silva rerum. Księga poświęcona Profesorowi Markowi Kornaszewskiemu w 70. rocznicę urodzin*, pod red. M. Borejszo i S. Mikołajczaka, Poznań 1999.

Grodecka Aneta, *Alfabet języka plastycznego i muzycznego*, „Polonistyka” 2003, nr 5; *O możliwościach edukacyjnych ekfrazy poetyckiej*, „Polonistyka” 2008, nr 10.

Gry i zabawy w kształceniu językowym. Propozycje, scenariusze, projekty, pod red. H. Wiśniewskiej, Lublin 2000.

Hendrykowski Marek, *Polonista w świecie reklamy i wideoklipu*, „Polonistyka” 2004, nr 5.

Janus-Sitarz Anna, *Uczyć dla lektury*, „Polonistyka” 2003, nr 10.

Jestem, więc piszę. Między rzemiosłem a wyobraźnią, pod red. G. Tomaszewskiej, B. Kapeli - Bagińskiej, Z. Pomirskiej, Gdańsk 2009.

Jurek Anna, *Kształcenie umiejętności ortograficznych uczniów z dysleksją*, Gdańsk 2009.

Kaniewski Jerzy, *Nowe „słowo-zakłęcie”. O integracji w zreformowanej szkole*, „Polonistyka” 2008, nr 6.

Kasprzakowa Barbara, *Pejzaż akustyczny. Szkice o słuchaniu i rozumieniu literatury*, pod red. A. Grodeckiej, A. Reimann, Poznań 2010 [cz. 2 – *Piena voce... Kochanowski, Białoszewski i inni*].

Kłopotliwy problem — badanie polonistycznych osiągnięć uczniów, pod red. H. Kosętki i Z. Urygi, Kraków 2001.

Koc Krzysztof, *Od gramatyki opisowej do gramatyki komunikacyjnej. Edukacja lingwistyczna a podstawa programowa*, „Polonistyka” 2009, nr 4.

Kochanowicz Rafał, *Fantastyka — klucz do wyobraźni. Poradnik dla nauczycieli języka polskiego w gimnazjum*, Poznań 2001.

Kożuszko Danuta, Kutrzyk-Jurków Iwona, *Egzamin po gimnazjum. Część humanistyczna*, Warszawa 2002.

Książek-Szczepanikowa Aniela, *Od obrazka do wideoklipu. Integracja tekstowa w kształceniu literackim na poziomie podstawowym*, Kielce 1999.

Leszczyński Grzegorz, *Magiczna biblioteka. Zbójcekie księgi młodego wieku*, Warszawa 2007.

Między szkołą a uniwersytetem. Odbiorcy w nowych podręcznikach dla reformującej się szkoły, red. M. Kwiatkowska – Ratajczak, W. Wantuch, Poznań 2008.

Pabisek Maciej, *Uratowanie przez współczesność, czyli multimedialny blask lektury*, w: *Edukacja polonistyczna wobec trudnej współczesności*, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2010.

Pasterska Jolanta, *Wskrzesać w pamięci rozsiane „atlantydy”. O roli regionalizmu w edukacji polonistycznej*, w: *Wybrane zagadnienia edukacji polonistycznej*, pod red. H. Kurczaba, U. Kopeć, E. Kozłowskiej, Rzeszów 2002.

Pease Allan, *Mowa ciała. Jak odczytywać myśli innych ludzi z ich gestów*, przeł. P. Żak, Kielce 2003.

Polański Edward, *Dydaktyka ortografii i interpunkcji*, Warszawa 1995.

Problemy poznawania dzieła literackiego w szkole, pod red. T. Świętosławskiej, Łódź 2001.

Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004 [Ewa Nowak, *Tekst literacki a uczenie przez i dla wartości*, Anna Janus-Sitarz, *Oswoić z teatrem, czyli uczeń w roli aktywnego odbiorcy i współtwórcy sztuki teatralnej*].

Rybicka Kornelia, *Zrozumieć film. Świat „Romea i Julii” według Buza Luhrmanna*, Kalisz 2009.

Skowronek Bogusław, *Współczesne media i nowa sytuacja edukacyjna*, cz. 1 – 2, „Nowa Poliszczyna” 2003, nry 4 - 5.

Smuszkiewicz Antoni, *Czwarta czy osobna? (O literaturze dla dzieci i młodzieży)*, w: *Konteksty polonistycznej edukacji*, pod red. M. Kwiatkowskiej - Ratajczak, S. Wyślouch, Poznań 1998.

Szkolne spotkania z literaturą, po red. Anny Janus-Sitarz, Kraków 2007 [Marta Rusek, *Polonista wobec hipertekstów literackich*; Jadwiga Kowalikowa, *Od języka do literatury – od literatury do języka*].

Teksty kultury w szkole, red. B. Myrdzik, L. Tymiakin, Lublin 2008.

Uczenie metodą projektów, red. B. D. Gołębiak, Warszawa 2002.

Udzik Beata, *Myśleć i pisać. Mechanizmy błędów składniowych w pracach pisemnych uczniów*, Kalisz 2009.

Wantuch Wiesława, *Poezja w szkole podstawowej. Gry słów i rzeczy*, Kraków 2006.

Zgółkowska Halina, *Dlaczego retoryka?*, „Polonistyka” 2001, z.6.

STUDIA MAGISTERSKIE (II STOPIEŃ) – OBOWIĄZUJE W 2012/13 DLA II ROKU

Student jest zobowiązany do lektury obowiązkowej w całości i pięciu wybranych pozycji spośród lektur uzupełniających.

Lektura obowiązkowa:

Podstawa programowa, www.men.gov.pl oraz www.cke.edu.pl, aktualne podręczniki.

Inglot Mieczysław, *Uczniowska konkretyzacja lektury pozaszkolnej i jej miejsce w literackiej świadomości młodzieży*, w: *Teoretyczne i praktyczne problemy szkolnego odbioru literatury. Edukacja literacka w szkole. Cz. III*, oprac. W. Dynak, M. Inglot, Wrocław 1987.

Kaniewski Jerzy, *Miejsce egzaminu maturalnego w edukacji szkolnej*, w: *Koncepcja egzaminu maturalnego a kształcenie polonistyczne*, Poznań 2007.

Kaniewski Jerzy, *Od czytania do pisania. Interpretacja tekstu literackiego w szkole średniej*, Poznań 2002.

Labuda Wit Aleksander, *Wprowadzenie*, w: *Lekcje czytania. Eksplikacje literackie*, cz. I, pod red. W. Dynaka, A. W. Labudy, Warszawa 1991.

Metodyka literatury, oprac. J. Pachecka, A. Piątkowska, K. Sałkiewicz, t. II, Warszawa 2002 [Seweryna Wysłouch, *Analiza strukturalno – semiotyczna*, Zenon Uryga, *Odbiór liryki w klasach maturalnych*, Ryszard Nycz, *Teoria interpretacji*].

Myrdzik Barbara, *O roli tradycji w szkolnym dialogu z tekstami literackimi*, w: *Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim. Podręcznik do ćwiczeń z metodyki języka polskiego*, pod red. Barbary Myrdzik, Lublin 2000.

Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004 [Anna Janus-Sitarz, „*Nie ma rozpusty niż myślenie...*”. *Teksty filozoficzne w edukacji polonistycznej*; Jadwiga Kowalikowa, *Tekst cudzy – tekst własny*; Anna Pilch, *Problemy integracji literatury i malarstwa w szkole. Nauka czytania obrazu*; Witold Bobiński, *Film fabularny w dydaktyce literatury – spojrzenie w podwójnej perspektywie*].

Uryga Zenon, *Podręcznik jako narzędzie kształcenia literackiego w szkole średniej*, w: *Podręczniki do literatury w szkole średniej. Wczoraj – dziś – jutro*, red. B. Chrzastowska, Poznań 1991.

Walczak Bogdan, *Jeszcze o „barierze językowej” w lekturze dzieł literatury klasycznej*, w: *Kultura – Język – Edukacja. Dialogi współczesności z tradycją*, pod red. B. Gromadzkiej, D. Mrozek, J. Kaniewskiego, Poznań 2008.

Wysłouch Seweryna, *Adaptacja filmowa jako przekład intersemiotyczny*, w: *Literatura a sztuki wizualne*, Poznań 1994.

Zabrotowicz Alina, *O metodach ogólnie dydaktycznych w nauczaniu języka polskiego (lekcje literackie)*, w: *Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim. Podręcznik do ćwiczeń z metodyki języka polskiego*, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2000.

Lektura uzupełniająca

Bobiński Witold, *W poszukiwaniu „czegoś więcej”. O szkolnych próbach kształtowania wrażliwości na dobre filmy*, w: *Edukacja polonistyczna wobec trudnej współczesności*, pod red. A. Janus - Sitarz, Kraków 2010.

Bortnowski Stanisław, *Jak zmienić polonistykę szkolną?*, Warszawa 2009.

Bortnowski Stanisław, *Zdziwienia polonistyczne, czyli o sztuce na lekcjach języka polskiego*, Warszawa 2003.

Edukacja polonistyczna wobec trudnej współczesności, pod red. Anny Janus-Sitarz, Kraków 2010 [Wojciech Strokowski, *Kultura językowa liceum wobec zagrożeń (i możliwości) współczesności*; Marta Rusek, *Oswajanie obcości i dostrzeganie różnicy. O arcydziełach na lekcjach polskiego – na przykładzie „Wesela”*].

Grodecka Aneta, *Uczeń z wyobraźnią. Ćwiczenia z analizy tekstów kultury*, Sopot-Poznań 2003; *Matura bez barier. Arkusze z wyobraźnią*, Sopot-Poznań 2004.

Gromadzka Beata, *Widząc – rozumieć. Dydaktyka polonistyczna wobec edukacji wizualnej*, Poznań 2009.

Kasprzakowa Barbara, *Pejzaż akustyczny. Szkice o słuchaniu i rozumieniu literatury*, pod red. A. Grodeckiej, A. Reimann, Poznań 2010 [artykuły *Muzyka na lekcjach języka polskiego, Literatura i muzyka w edukacji polonistycznej*].

Kuziak Michał, Rzepczyński Sławomir, *Jak pisać?*, [b.r.] Bielsko Biała.

Kwiatkowska-Ratajczak Maria, *Metodyka konkretna. O wybranych problemach zawodowego kształcenia nauczycieli polonistów*, Poznań 2002.

Mikina Agnieszka, Zając Bożena, *Jak wdrażać metodę projektów? Poradnik dla nauczycieli i uczniów gimnazjum, liceum i szkoły zawodowej*, Kraków 2001.

Myrdzik Barbara, *Czy warto czytać? Uczeń jako obiekt zabiegów perswazyjnych w podręcznikach szkolnych dla liceum*, w: *Między szkołą a uniwersytetem. Odbiorcy w nowych podręcznikach dla reformującej się szkoły*, red. M. Kwiatkowska – Ratajczak, W. Wantuch, Poznań 2008.

Myrdzik Barbara, *Wolność a autorytet tradycji*, w: *Rola hermeneutyki w edukacji polonistycznej*, Lublin 1999.

Ogonowska Agnieszka, *Film jako tekst kultury*, w: *Tekst filmowy we współczesnym pejzażu kulturowym*, Kraków 2004.

„Polonistyka” 2000, nr 7: Bortnowski Stanisław, *Chronologia czy przeciwko niej?*; Katarzyna Kołodziejczyk, *O chronologii w szkole*.

Pilch Anna, *Doskonalenie warsztatu interpretatora tekstu (intersemiotyczne lekcje czytania i interpretacji)*, w: *Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty*, pod red. A. Janus – Sitarz, Kraków 2005.

Skowronek Bogusław, *Czy profesor Bładaczka może się porozumieć z blokersem? Język współczesnej młodzieży a szkolne kształcenie sprawności komunikacyjnej*, „Nowa Poliszczyna” 2004, nr 1.

Strokowski Wojciech, *Polonista polimedialny*, w: *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.

Stuart Cristina, *Sztuka przemawiania i prezentacji*, przeł. G. Gasparska, Warszawa 2002.

Tomaszewska Grażyna, *Dwuznaczna lekcja pisania*, „Notatnik Multimedialny” 2010, nr 3.

Uryga Zenon, *Spuścizna i spadkobiercy. Refleksje o polonistyce szkolnej*, „Polonistyka” 2000, nr 1.

Wartościowanie a edukacja polonistyczna, pod red. Anny Janus-Sitarz, Kraków 2008 [Anna Janus-Sitarz, *Nauczanie literatury w „czasie marnym”, czyli jak kształcić wrażliwość aksjologiczną wobec tekstu kultury*; Stanisław Bortnowski, *O wartościowaniu literatury w szkole – spontanicznym i refleksyjnym*].